

Актуальні питання практики

яка набрала чинності 1 січня 2012 року, залишається незмінною база оподаткування для платників ФСП, базою оподаткування для яких відповідно до ст. 303 Податкового кодексу є нормативна грошова оцінка гектара с.г. угідь (ріллі, сіножатей, пасовищ і багаторічних насаджень), що проведена за станом на 1 липня 1995 року, для земель водного фонду (внутрішніх водойм, озер, ставків, водосховищ) – нормативна грошова оцінка одного гектара ріллі в АР Крим або в області, що проведена станом на 1 липня 1995 року.

Разом з тим, оновлення показників нормативної грошової оцінки ріллі із застосуванням коефіцієнта 1,756 згідно з Постановою № 1185 впливає на базу оподаткування земельного податку та орендної плати за земельні ділянки державної і комунальної власності. Таким чином, зміна в Методиці не вплине на розмір орендної плати за земельні паї, орендовані в людей. Розмір орендної плати за земельні паї, орендовані в людей (а відтак і величина ПДФО), може бути змінений лише за згодою сторін. Якщо ані сам орендодавець, ані орендар не бажають переукладати договір оренди або вносити до нього зміни, змусити їх це робити не мають права ні Держкомзем, ні податкова служба.

Нарахування податку з доходів фізичних осіб

Ставки ПДФО 15 та 17% застосовуються до «чистої» бази оподаткування. 24 квітня 2012 року Верховна Рада України прийняла Закон України № 4661-VI «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких інших законів України щодо впорядкування податкового декларування», яким змінила редакцію п. 167.1 ст. 167 Податкового кодексу, що стосується диференціації ставок податку на доходи фізичних осіб в залежності від величини місячного оподаткованого доходу.

Відтепер відповідно абз. 2 п. 167.1 ст. 167 Податкового кодексу, якщо база оподаткування, визначена з урахуванням норм п. 164.6 ст. 164 Податкового кодексу щодо доходів, нарахованих (виплачених, наданих) платнику податку, які оподатковуються за ставкою 15 % (за винятком випадків, зазначених у п. 167.2-167.5 ст. 167), перевищує десятикратний розмір мінімальної зарплати, встановленої на 1 січня податкового року (на 2012 рік становить 10730 грн.), то на суму такого перевищення ця база оподатковується за ставкою 17 %.

У свою чергу, п. 164.6 ст. 164 визначає, що під час нарахування доходів у формі заробітної плати база оподаткування визначається як нарахована заробітна плата, зменшена на суму єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, страхових внесків до Накопичувального фонду, а у випадках, передбачених законом, - обов'язкових страхових внесків до недержавного пенсійного фонду, які відповідно до закону сплачуються за рахунок заробітної плати працівника, а також на суму податкової соціальної пільги за її наявності, а при нарахуванні винагород за цивільно-правовими договорами (ЦПД) база оподаткування визначається як сума винагороди, зменшена на суму ЄСВ в частині утримань.

Отже, по суті, для визначення «порогу» величини доходів, які оподатковуються ПДФО за ставками 15 та 17 %, відтепер до уваги прийматиметься не «загальний» дохід у вигляді заробітної плати та винагороди за ЦПД, а «чиста» база оподаткування по цих формах доходу. Новий порядок застосування ставок 15 % і 17 % застосовується до доходів, нарахованих з дати офіційного опублікування Закону № 4661-VI (з 28.04.2012 р.).

Наприклад, нарахована сума зарплати за місяць – 11200 грн., де сума єдиного соціального внеску (ЄСВ) 3,6 % становила 403,20 грн.

Спочатку визначаємо базу оподаткування: $11200 - 403,20 = 10796,80$ грн., із якої видно перевищення граничного обмеження 10730 грн.

Обчислюємо ПДФО з бази оподаткування 10796,80 грн., де:

- для ставки 15 % сума ПДФО склала 1609,50 грн. = $10730 \text{ грн. (база оподаткування)} \times 15\%$.

- для ставки 17 % сума ПДФО склала 11,36 грн. = $(10796,80 - 10730,00) \times 17\%$.

Усього нарахована сума ПДФО за новим порядком становить 1620,86 грн. (коли за старими правилами – 1628,58 грн.).

Путівки. У своєму Листі від 01.02.2012 р. № 1959/6/17-1115 ДПС акцентувала увагу на тому, що згідно з пп. 165.1.35 п. 165.1 ст. 165 Податкового кодексу до складу загального місячного (річного) оподаткованого доходу не включаються вартість путівок на відпочинок, оздоровлення та лікування, у тому числі на реабілітацію інвалідів, на території України платника податку та/або його дітей віком до 18 років, які надаються йому безоплатно або із знижкою (у розмірі такої знижки) профспілкою або за рахунок коштів відповідного фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування.

В той же час вартість профспілкової путівки, яка надається платнику податків на оздоровлення членів сім'ї віком після 18 років, оподатковується ПДФО, як додаткове благо, за ставкою 15 чи 17 % в залежності від розміру отриманого доходу.

Матеріальна допомога, звільнена від ПДФО. Нагадуємо, що, згідно абз. 1 пп. 170.7.3 п. 170.7 ст. 170 Податкового кодексу, не включається до оподаткованого доходу платника ПДФО сума нецільової благодійної допомоги, у тому числі матеріальної, що надається резидентами – юридичними або фізичними особами на користь платника податку протягом звітного податкового року сукупно у розмірі, що не перевищує граничного розміру доходу, визначеного згідно з абз. 1 пп. 169.4.1 п. 169.4 ст. 169 Податкового кодексу, встановленого на 1 січня звітного року (у 2012 році цей показник дорівнює $1073 \times 1,4 = 1500$ грн.).